

Nu väntar vi på bevisen för den alternativa medicinens förträfflighet

I sitt svar på mitt inlägg i Läkartidningen 35/01 (sidorna 3715-7) och Bengt Kuhlefeldts i 30–31/01 (sidan 3353) uttrycker Gunnel Wallin (36/01, sidan 3836) sin förvåning över nivån på debatten, underförstått att hon tycker att den är låg. Vad karakteriserar då en låg debattnivå? Frånvaro av sakargument, personangrepp, undvikande av sakfrågan, insinuationer och att tillskriva meningsmotståndaren åsikter hon/han aldrig har hyst eller uttryckt torde, bland många andra, vara drag som de flesta anser tyda på en låg debattnivå.

JAN CAPPELEN-SMITH
leg läkare, Riyadh, Saudiarabien
jcappelen@yahoo.co.uk

■ De som läser mitt inlägg kan där, förutom två uttryck som kan anses vara värdeladdade (»bedrävelse«, »svindel«), enbart finna saklig information och argumentering.

Hur bemöter då Gunnel Wallin detta? I inledningen anklagar hon mig (och Bengt Kuhlefeldt, vars inlägg jag inte har läst) för att »dela in folk i olika klasser, som t ex att jämföra alkoholpolitik med alternativmedicin som om det vore den undre klassens medborgare utan intelligens och att kalla deras önskan för folkviljan«. Någon grund för detta påstående går överhuvudtaget inte att härleda i mitt inlägg och det är således helt gripet ur luften.

Grunden för alternativmedicinen

Debatten i fråga om alternativ medicin kan göras mycket omfattande, men stridsfrågan står ju till syvende och sist om huruvida den bygger på en vetenskapligt hållbar grund eller ej, och det var det jag försökte illustrera när jag beskrev olika metoders bakgrund.

Något försök att diskutera denna sakfråga gör inte Gunnel Wallin och efter att inledningsvis således tillskriva mig åsikter vilka jag aldrig har givit uttryck för, består hennes inlägg av en upprepning av tidigare synpunkter med några tillägg, dock inte till sakdebatten.

Nu väntar vi på fakta!

Vilka argument anför då Gunnel Wallin själv till försvar för alternativ medicin? Det enda jag kan finna som liknar ett sakargument är att hon hävdar att där kiropraktorer och naprapater har fått vårdavtal kan det tydligt avläsas en god effekt. Så bra! Nu väntar vi på fakta, såsom vilka sjukdomstillstånd dessa repre-

sentanter för alternativmedicin, i motsats till andra, anser sig kunna bota, och hur deras verksamhet har dokumenterats och värderats. Så länge vi inte ser något sådant material måste vi förbli skeptiska.

Wallin undviker sakfrågan

Till dess kan jag bara konstatera att Gunnel Wallin medvetet undviker en debatt i sakfrågan, som ju gäller de alternativa metodernas vetenskapliga bakgrund och dokumentation samt även tillskriver mig åsikter som jag aldrig har hyst eller givit uttryck för, något som jag uppfattar som

personligen kränkande. Jag överlåter till läsaren att avgöra vem som står för den »förvånande« nivån på debatten.

Belastar sjukvården än mer

Vad gäller Gunnel Wallins omsorg om patienter med tunna plånböcker vill jag med emfas hävda att hon far vilse i sin välvilja. Man hjälper ingen sjuk människa genom att belasta den redan hårt ansträngda sjukvården med ytterligare utgifter för metoder som inte har någon verkan. De enda som gynnas av en sådan politik är en blandning av godtrogna och cyniska terapeuter och »medicin«-fabrikanter.

All kunskap är inte likvärdig

I sitt svar skriver Gunnel Wallin även att hennes över 25 år långa erfarenhet som sjukvårdspolitiker har lärt henne att all kunskap behövs för att förbättra hälso- och sjukvården. Det är en åsikt som jag helt och fullt delar. Man måste dock ha det enkla faktum klart får sig att *all kunskap är inte likvärdig*. Det är den vetenskapliga processens uppgift att värdera

Healer i aktion.

Vi kan stödja oss på en omfattande objektiv vetenskaplig dokumentation, något som de alternativa metoderna, trots samma möjligheter, inte har velat eller kunnat prestera.

teorier och empiriska fynd på ett objektivt sätt, och redan en elementär teoretisk analys av de metoder som Gunnel Wallin nämner i sitt första inlägg illustrerar med all önskvärd tydlighet de orimliga tankegångar som ligger bakom dem (tips: läs om mitt inlägg och kom tillbaka i sakfrågan).

Astrologi, alkemi, numerologi, iridologi, reflexologi, spiritualism, frenologi, spå i handflator och kaffesump och många andra fenomen är exempel på kunskap och teorier med jämförbart underlag men som knappast tas på allvar i dagens samhälle.

Kan stödja oss på dokumentation

Den medicinska vetenskapen har under 1900-talet utvecklats på ett sätt som ingen hade kunnat föreställa sig. Ingen inom denna profession hävdar att vi är fullkomliga, men vi kan stödja oss på en omfattande objektiv vetenskaplig dokumentation, något som de alternativa metoderna, trots samma möjligheter, inte har velat eller kunnat prestera. Och jag kan garantera Gunnel Wallin att hade det funnits ett uns av rimlighet i någon dessa metoder så hade många grundat sin vetenskapliga karriär på den!

Utveckling på vetenskaplig grund

Behandling av sjukdom grundad på orimliga teorier och anekdotisk bevisföring har dock successivt ersatts av den moderna medicinen genom en vetenskaplig selektionsprocess som har givit västvärldens innevånare en livskvalitet som den övriga världen avundas oss.

Jag ser skillnaden dagligen i mitt arbete. Det finns utrymme för förbättringar, men det skall ske genom en vetenskapligt grundad och dokumenterad process, inte genom metoder som tillhör en förgången tid. •

Sexupplysning och kondomer inte allena saliggörande i kampen mot HIV/aids

II Jag har med intresse läst artikeln »Det som behövs är kunskap och kondomer« i Läkartidningen 35/01 (sidorna 3708-11).

HIV och aids är en verklighet som på ett eller annat sätt angår oss alla. Vi kan inte vara likgiltiga och inte bry oss om detta därför att det inte direkt drabbar oss. Personligen undrar jag om »Sexualupplysning och kondomer i stället för fördömande är den enda realistiska lösningen för att människor ska kunna ägna sig åt en ansvarsfull sexualitet«.

Vad är ansvarsfull sexualitet?

Vad menas med ansvarsfull sexualitet? Ligg när du vill med vem du vill, när som helst och hur som helst så länge du använder kondom? Sexualiteten är något som hör ihop med människans djupaste innerlighet och ska därför inte omtalas som om det skulle handla om endast biologi. Sexualitet kan inte betraktas som en isolerad verklighet, utan det är en del av hela människan. Det är en del av kroppens språk: hos människan skall det vara ett uttryck för en hel mänsklig relation, en relation av ömsesidig, fullständig hingivelse.

Så kallad sexualupplysning som inte framställer detta sammanhang är vilseledande och förstörande, eftersom det inbjuder människan till att förstöra sin identitet som en integrerad helhet av förstånd, vilja och kropp: det är en sådan förvriden syn på sexualitet som mångfaldigar sexuella trakasserier, våld mot kvinnor, sexuell aggressivitet, osv.

Kondomer och sexualupplysning kan i en viss mån förebygga HIV-spridning, men problemet har mycket djupare rötter. Dessa två redskap kommer sannolikt inte att ändra afrikanska mäns attityder till kvinnan och sexualiteten.

Sexualitetens plats

Jag är överens med Barbro Lennér Axelson att »man måste arbeta på alla fronter med respekt och öppenhet kring sexualiteten«. Sexualiteten får inte vara tabubelagd. Vi är skapade till män och kvinnor med allt som detta innebär. Men samtidigt tyckte jag när jag läste artikel att man på något sätt lade för stor vikt vid sexualiteten i sig. Som om denna skulle vara den viktigaste och enda motorn som präglar människans liv och existens.

Om vi tänker på att vi ägnar mera än en tredjedel av dagen åt arbete, att de flesta har en familj som kräver uppmärksamhet och tid, att man har vänner med vilka man umgås, osv kan man dra slutsatsen att sex inte är det som intar den

första platsen hos en normalt utvecklad persons liv.

Vi människor skiljer oss från djuren bl a genom att vi har förnuft och vilja. Känslorna och det sexuella är inte det som bör leda vårt liv och vårt sätt att handla. Till skillnad från djur kan vi människor använda sexualiteten på rätt plats och vid rätt tillfälle samt behärska våra böjelser på ett sunt sätt.

Vad skulle hända med HIV om vi män och kvinnor skulle använda sex inom en trogen parrelation och inte med vem som helst? Vad skulle hända om t ex alla affärsmän eller turister som åker till andra länder inte har samlag med kvinnor under tiden? Hur skulle det påverka HIV-spridning om t ex afrikanska män skulle få klart för sig att de inte är mera virila, mera »macho«, för att de har så många samlag som möjligt?

Fel om katolska kyrkan

En annan punkt som jag vill ta upp är vad Barbro Lennér Axelson yttrade om påven och katolska kyrkan. Jag som katolik blev illa berörd när jag läste artikeln. Jag kan förstå att hon inte delar katolska kyrkans moraliska principer, men detta betyder inte att man ska smutskasta denna och betrakta påven och kyrkan som något slags fiender. Katolska kyrkan har alltid varit emot abort och preventivmedel. Om detta finns mycket skrivet och det förklaras klart och tydligt varför det är så, därför ska jag inte fördjupa mig mera i den frågan här.

Uppmuntrar inte avbrutna samlag

Hon påstår att ungdomar inte får göra HIV-test. Jag undrar från vilken källa hon fått denna felaktiga information? Varför ska inte en katolik kunna göra detta test? Ett annat grundläggande fel i artikeln är påståendet att Vatikanen uppmuntrar till »avbrutna samlag, som dessutom förstör njutningen«. Detta betraktas tvärtom som ett felaktigt handlings-sätt, eftersom det strider mot katolska kyrkans lära: sexualiteten ska vara förenande och öppen för livet, vilket inte är fallet då det gäller avbrutna samlag.

Jag vill också påpeka att det inte endast är katolska kyrkan som motsätter sig abort och preventivmedel, det finns andra religioner, och många människor som inte bekänner någon religion, som inte heller accepterar det.

Maria Mc Lean

ST-läkare i allmänmedicin, Stockholm
maria_mclean@yahoo.se